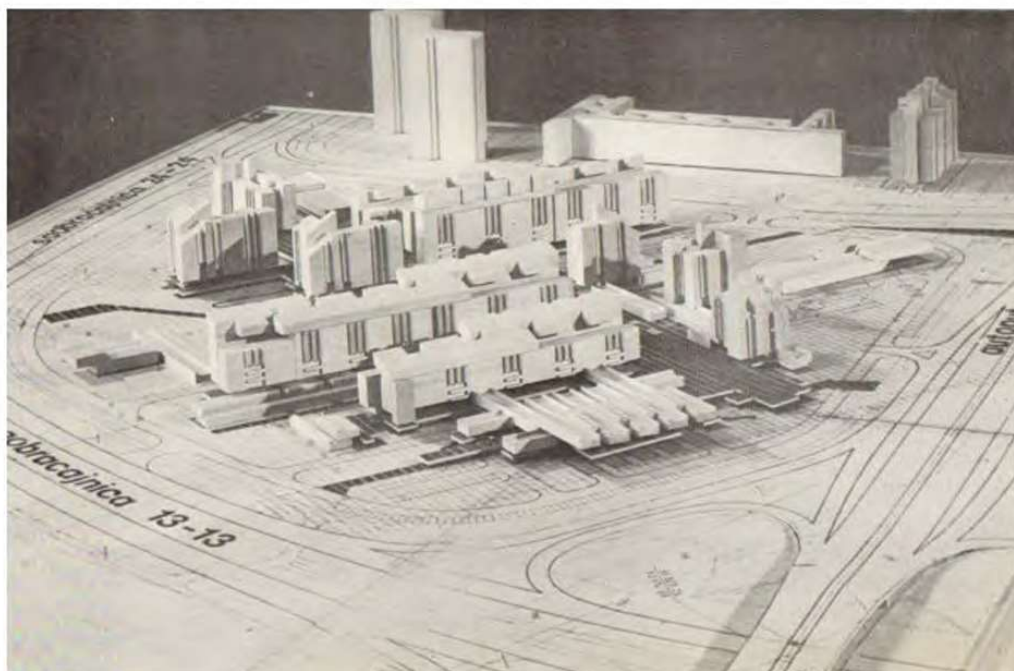

АТЛАС СТАНОВАЊА

БЛОК 19а на Новом Београду

Блок 19А, становање, Нови Београд На урбанистичко решење новобеоградских блокова, одреднице су дате у Регулационом плану Новог Београда из 1962. године, као и ГУП Београда из 1972. године. Као један од најинтересантније решених блокова издваја се треба издвојити новобеоградски блок 19а. Године 1975. одржан је позвани конкурс за архитектонско-урбанистичко решење блока 19а на Новом Београду, а аутори првонаграђеног конкурсног елабората су проф.арх.Милан Лојаница, арх.Боривоје Јовановић, проф.арх.Предраг Цагић, арх.Радисав Марић, арх.Радмила Лојаница. Стамбени блок 19а чини једну просторну целину чија је територија одређена јаким саобраћајницама по целм обиму. Предвиђени број станова био је приближно 100, са одговарајућим пратећим садржајима – школом, вртићем, центром месне заједнице, и одређеним бројем пословних простора. У овом блоку је по први пут разматран, и доследно, до краја спроведен концепт у коме су узети у обзир неки параметри који су до тада били махом занемаривани, односно мање пресудни. Сви објекти су постављени дијагонално у односу на ивице које га окружују, на основу ефекта микроклиме, и правца ветрова. Такође, све су зграде максимално увучене у унутрашњост блока у односу на аутопут, јер се настојало да се овим урбанистичким мерама умањи ефекат саобраћајне буке, и што више допринесе стамбеном комфору. Општи концепт просторног решења блока 19а разрешен је са три основна типа стамбених јединица, од чега су две специфичне и учествују са малим процентом у укупном збиру броја станова у блоку. Различите величине стамбених јединица могу да покрију све програмске захтеве у погледу задате структуре. Изабрана 154 организација у свом хоризонталном плану чини одређену геометријску слику која треба да омогући пуну флексибилност склопа (више јединица) у оквиру одређеног конструктивног система. Ово се одвија у више праваца: - у односу на одређени тип заједничке вертикалне комуникације (централно смештен блок, полугалеријски, дупли трактат итд.) - у односу на положај и суседство у нивоу (различите концентрације станова у односу на једну вертикалну комуникацију, положај стана итд.) - у односу на суседну јединицу (настављање објеката праволинијско или се на неки начин мења правац). Уколико геометрија стамбених јединица задовољава унапред наведене захтеве, могућности међусобних комбиновања су релативно неограничене, чиме се добија једна веома еластична структура која може слободно просторно да се креће у свим правцима и тиме да обликује жељене облике и просторе. Тиме се обезбеђује да се добије флексибилна структура која може да се површински развија, да се креће и обликује жељене просторе. Могућности да се исте стамбене јединице организују у различитим скуповима, уз већи број контактних површина према суседном склопу обезбеђују поред равних габарита разна повлачења или дегажирања, или пак потпуну промену правца пружања габарита. обзиром на еластичност организације око једне заједничке вертикалне комуникације могуће је контролисати облике и дужине једног или разних склопова, односно укупних габарита објекта. Из економских разлога била

је пожељна већа концентрација станова по једној вертикалној комуникацији. Овај фактор утиче да се у оквиру постојеће структуре нужно појављује тзв. "средњи стан", тј. једнострано оријентисан. С обзиром на неповољност у смислу оријентације, на овим местима пројектоване су стамбене јединице мањих површина. Данашње стање новобеоградског блока 19 а је резултат занемарености и запуштености које траје дуже време. Осим проблема хигијене, комуналног отпада, неодржавања, појављују је графити на нижим деловима фасада. Елементи урбаног мобилијара су уништени.

Слика 1. Макета стамбеног блока 19а (Извор: Урбанизам Београда 1978, бр. 49, страна 57)